

פ ר ט י כ ל מס.ט/3

מישיבת הוועדה לעניני פנים
שהתקיימה ביום ג' כ"ג שבט תשי"א (30.1.51)
בשעה 9.00

=====

ברכור חברי הוועדה:

- ז. וורהפטיג - היו"ר
- י. ספיר
- א. פראי
- י. בן-צבי
- י. גורי
- ס. סנה
- י. קליבנוב

מזמנים:

י. שי - מנהל משרד העליה.
ד"ר ידין - היועץ המשפטי (ממשרד המשפטים).

חסר חברי ועדה:

- ב. טינץ
- ר. שרי
- ב. ילין-סור
- ת. טובי
- ש. מרלין
- ד. הכהן
- א. פהן
- א. שפטל
- ס. אלדין-זעבי

סדר-היום:

חוק ההגירה תשי"א - 1950.

היו"ר ז. וורהפטיג:

את סיכום סקירת שר הפנים בדחה לשבוע הבא.
בשבוע הבא נקיים גם את הסיכום **בעניני המשטרה**.
ביום ה' נקיים סיור בבתי הסוהר, פרטים על הסיור עוד ימסו-הערב לחברי
הועדה.
כמו"כ הועבר אלינו עוד ענין ע"י מליאת הכנסת:
רבות תאונות בדרכים, וגם על כך יש לקיים דיון באחת הישיבות הקרובות
ביותר.
אנו עוברים לדיון בחוק ההגירה המנוח לפנינו.
אני סבור שלאחר הדיון בכנסת בחוק זה, אפשר לעבור **לדיון בחוק לפי**
סעיף סעיף.

א. פראי:

החוק הזה קשור במידה מסוימת בחוק האזרחות
וגם שר העליה הודיע שחוק זה צריך להתקבל
לאחר שיבוט חוק האזרחות. בשאלת, איפוא, השאלה אם אנו לא צריכים
לדחות את הדיון בחוק זה?

היו"ר ז. וורהפטיג:

חוק האזרחות נזכר בחוק זה רק במקום אחד
וזוהו בסעיף 5. **אני הצעתי** למחוק את הסעיף הזה.
ולאחר סעיף 5 ימחק, הרי לא יהיה כל קשר ישיר בין חוק זה לחוק
האזרחות. ולבסוף: הדיון בחוק האזרחות נסתים למעשה.

א. פראי:

ביחס לשם החוק: אני מציע לשנות את שם החוק
ולקרוא לו "חוק הכניסה" או "חוק אשרות הכניסה".
או משהו דומה לזה, וזאת, משום שבנוף החוק נאמר להכניסה היא גם לפי
חוק השבות, ולא רק לפי הגירה.

י. בן-צבי:

ראשית כל אני מציע לתקן "חוק ההגירה -
תשי"א - 1951" (ולא תשי"א - 1950).
התיקון נתקבל.

י. בן-צבי:

אשר להערתו של מר פראי ביחס לט"ח החוק
הרי נכון הוא לקשה למצוא את הניסוח,
העברי הסדווייק, כי קשה להבחין בעברית בין "אימיגרציה" לבין
"אימיגרציה". אני הייתי מציע לקרוא לחוק זה אולי בשם: "חוק העליה
והגירה".

א. פראי:

אני רוצה לצמצם את החוק ולא להרחיבו, כי
החוק הזה למעשה אינו דן בעליה לארץ.

היו"ר ז. וורהפטיג:

אני סבור שאנו נשתדל להוציא מחוק זה, עד
כמה שהדבר אפשרי, את הבעיות הנוגעות לחוק
הסבות, כך שלא צריך באופן סהותי לשנות את הטקסט, פרט לעניינים בלשניים.
אם דעת החברים תהיה שאפשר להוציא מחוק זה את כל העניינים הנוגעים
לחוק הסבות, אזי סמילא אין צורך להוסיף כאן ענייני עליה. כמו"כ עלינו
לקבל בפרויקטים מחוק זה לא בא להרחיב.

א. פראי:

אם כן אני מציע את הטקסט: "חוק אשרות הכניסה"

י. לוי:

סנהל מסרד העליה.
אני סבור שהטקסט איננו מוצלח. קשה היה
לנו למצוא נוסח יותר קולע למטרה זו.
מצאנו את פירוש הטקסט בולוגיה בסלון של בן-יהודה ש. נאמר כי "הגירה"
פירושה: לצאת ממדינה אחת למדינה שניה, מבלי לחזור למדינה הראשונה.
אבל לעומת זאת רצינו מאד להדגיש, כי חוק הסבות איננו נפרד מחוק זה,
כי אין ברצוננו להבליט את ההבדל שבין יהודי ללא יהודי גם בעבודה
היום יומית של מסרד העליה. אנו רוצים שהטופסים יהיו אותם הטופסים הן
לגבי יהודי והן לגבי לא יהודי, כי יהיו אותם הטופסים וכד'.

גם הטקסט "חוק הכניסה" איננו מוצלח לדעתי.
אולי היה כדאי בכל-זאת לקרוא לחוק זה בשם "חוק העליה".
אשר לפרסום החוק הזה: חוק זה אינו
מעכב את דבר פרסום חוק האזרחות, כי חוק האזרחות קובע מי נתין ישראלי
ומי איננו נתין ישראלי.

א. פראי:

טח שנוגע לחוק הסבות, הרי כדאי יהיה לדון
על כך כאשר נגיע למעיינים הנוגעים בדבר.
אני רואה את חוק הסבות כחוק יסודי, ולדעתי אין אפשר להכניס
כאן תיקונים שיפגעו בחוק הסבות.

י. בן-צבי:

לא נראה לי הטקסט "חוק העליה" מכיון
שהטלה "עליה" נתקדשה אצלנו למטרה סטנדרטית
שמקבילה בעת ל"חוק הסבות".
אני מציע אם כן, לקרוא לחוק זה בשם:
"חוק הכניסה לארץ".

י. גורדי:

לא נראה לי הטקסט "חוק הכניסה" או "חוק
הכניסה לארץ" מכיון שאין לזה מטענות.
"כניסה" אינה יותר מאשר הגדרה טכנית. אשר ל"חוק העליה" - טעם זה
בודאי שאין לי כרגע הצעה אחרת.

היו"ר ז. וורהפטיג:

אני מציע להשאיר את ענין טח החוק לסוף
הדיון. (ההצעה נתקבלה).

ס ע י פ 1

א. פראי:

לסעיף 1, הייתי רוצה להכניס עוד סוג
סטנדרטים, כלומר: להוסיף עוד סעיף קטן (ג)

א. פראי:

המוסד: "או על פי רשיון עליה שניתן לפליט מלחמת המפרץ".

(כסעיף קטן ג' לטעיף 1.)

הניסוק להצעתו הוא זה: היו ערבים בארץ, למשל תלמידים, שלא ברחו מהארץ בזמן המלחמה, אלא המלחמה סגרה אותם במקומות אחרים, בבתי ספר אחרים בחו"ל. הייתי רוצה לחוק זה יכלל גם אותם.

י. טי:

מנהל משרד העליה

האם סעיף קטן (ב) אינו ספיק ?

א. פראי:

הייתי רוצה שהדבר יאסר בפירוט.

היו"ר ז. וורהפטיג:

אני מציע את הנוסח הבא לסעיף זה:

1. סעיף 1. הכניסה לישראל של מי שאיננו אזרח ישראלי ושל מי שאיננו עולה לפי חוק הטבות חטי"א - 1950 תהיה על-פי אסדה לפי חוק זה.

י. גורי:

ביחס להצעתו של מר פראי, הרי אני מציע שלא לערבב פרטה בפרטה. אי אפשר אגב דיון בחוק לקבוע תקנות בענין שנמצא עדיין במצב של בירור.

י. בן-צבי:

אני מקבל את הצעתו של מר וורהפטיג. התיקון הזה מבליט, כי הכניסה לארץ היא עפ"י חוק האסיגורציה ולא על פי חוק הלבנות, ואני חושב שניסוח כזה מכסה את כל המקרים, גם את המקרה שציינן מר פראי. אני חושב לכן, שאין שום צורך בעצם ההבחנה, כי ההבחנה יכולה להביא רק נזק ולא להועיל.

י. קליבנוב:

אין כל ספק שסעיף מטנה ב' מסיב על כל המקרים. אם מר פראי רוצה להדגיש באופן מיוחד את ענין החזרת הערבים - לזה יהיה מקום בטעיף אחר, בו ידובר למי מותר להכנס לארץ ולמי אסור.

היו"ר ז. וורהפטיג:

ברצוני להדגיש, כי אני מתנגד לתיקון של מר פראי.

הצבעה

בעד הצעת א. פראי להוסיף סעיף קטן (ג) - 1
בעד התיקון של מר וורהפטיג - רוב

הנסוח של מר וורהפטיג לסעיף 1 נתקבל.

הסתייגות למר א. פראי:

להוסיף סעיף קטן ג'.

נדמה לי כי הצעתו של מר טראי איננה בכלל לפי קו הפעולה של מפ"ם. לא שמענו על

י. טפיר:

כוון פוטנצי בענין זה.

מר ריפתין דבר על כך בפוטנצי בדיון המדיני בכנסת.

היו"ר ז. וורהפטיג:

ט ע י פ 2

לטעמי 2 אני מציע את הניסוח הבא:

היו"ר ז. וורהפטיג:

"הישיבה בישראל של מי שאיננו אזרח ישראלי ושל מי שאיננו עולה בהתאם לחוק הסבות, תהיה בהתאם לאשרה או בהתאם לרשיון ישיבה"

י. גורי:

בניסוח של מר וורהפטיג מקופל כבר ענין הכניסה והישיבה בארץ. מסווג כך יש לי הרוסם שבטעמי 2. ובטעמי 4. ישנה חזרה על מה שנאמר בטעמי 1.

אני מסכים לדעתו של מר גורי. ישיבה לחוד, וכניסה לחוד.

י. קליבנוב:

את הרצא של טעמי 2. אני מציע לנסח כך:

"הישיבה בישראל של מי שאיננו אזרח ישראלי ושל מי שאיננו עולה לישראל..."

אני מציע את הניסוח הבא:

י. בן-צבי:

"הישיבה בישראל של מי שאיננו אזרח ישראלי ושל מי שלא עלה לפי חוק הסבות, תהיה לפי חוק זה"

י. טפיר: לא הוגדר עדיין מה זה "רשיון ישיבה"? אם אדם בא לארץ בתור תייר, ומבקש אח"כ להשתקע בארץ, האם הוא מקבל "אשרה" או "רשיון"?
י. טי: אדם כזה מקבל "רשיון".

י. טי: סנהל מסדר העליה

י. גורי: בכדי ליזכר את הטמירה ברצוני להציע תיקון להצעתו של מר וורהפטיג. במקום שנאמר: "של מי שאיננו אזרח ישראלי ושל מי שאיננו עולה בהתאם לחוק הסבות", יאמר:

"הישיבה בישראל של מי שאיננו אזרח ישראלי ושל מי שלא נכנס לפי חוק הסבות ובהתאם לאשרת עולה, תהיה לפי חוק זה"

ד"ר ידיון:

מסדר המספטים
אני מסכים להצעתו של מר גורי לגבי טעמי 1. אבל לא הייתי מציע לחזור על ענין "חוק הסבות" גם בטעמי 2. לא הייתי רוצה להרבות בזה, שנית, הענין יסתדר ע"י צרוף טעמי 2 וטעמי 5.

פרק שני: הגירה

פרק זה אמור לקרוא בשם "כניסה לארץ".

היו"ר ז. וורהפטיג:

הפרק השני מדבר על מהגרים באופן מיוחד.

ד"ר ירון:
מסדר הסעיפים

י. ספיר:
אני הבלונת, מהסברות הקודמות, שהחוק הזה מטפל באופן מיוחד בכל אלה שאינם עולים לפי חוק הסבות. השאלה היא אם כן, האם יש הצדקה לקרוא דוקא לפרק השני של החוק בשם "הגירה".

י. סי:
מנהל מסדר העליה
אם הועדה תחליט לסנות את שם החוק, אזי הפרק השני יטאך בשם "הגירה".

סעיף 3.

יש לי הצעה יותר כוללת לגבי סעיף 3.
אני מציע לאחד את הסעיפים 7.6.4.3.

א. פראי:

בסעיף אחד, בניסוח זה:

(א) שר העליה רשאי לתת אשרה של הגירה, ישיבה זמנית, ביקור, מעבר, למי שבקש בחוץ-לארץ או בהיותו בישראל, אחת מן האשרות הב"ל.

(ב) שר העליה רשאי להאריך את זמן תוקף האשרה לכל אחת מן המטרות הנזכרות בסעיף (א), או להחליף את המטרה.

אני מציע לכתב: "לתת אשרה כניסה למי שבקש להכנס לישראל להשתקע בה".

י. בן-צבי:

ולא להזכיר כאן ענין של הגירה, וכן נקרא לאשרה זו בשם "אשרת כניסה".

י. ספיר:
באשר כאן: "שר העליה רשאי לתת למי שבקש". האם החוק איננו קובע שום סייגים לשיקול דעתו של השר למי יש לתת אשרת כניסה ולמי אין לתת? עד כמה שידוע לי ישנן קווא ליפקציות בכל הארצות לגבי אשרות כניסה. אני חושב שטוב כך שהחוק לקוי קצת במובן זה שהוא מטאיר את כל שיקול הדעת לשר הפנים. מבחינה מדינית לאווכית שלנו, הרי אנו מוכנים לקלוט את כל העולם כולו. אני איננו מכיר את חוק ההגירה של אמריקה, אבל ישנם סייגים הטגבילים - איזה אחוז, איזה מספר, איזה סוג, מאיזה ארץ וכד'. לפי מה שנאמר כאן בחוק שלנו, הרי יוצא שכל אדם הגר במרחבי תבל יש לו הזכות הטוטריית לבוא ולומר: אני רוצה לגור בטריטוריית ישראל, וההחלטה נתונה לשיקול דעתו של השר שאיננו מוגבל בשום סייגים.

לפי זה יכל גם שר הפנים לתת אשרות-כניסה לכל 600 אלף הערבים להכנס לארץ.

י. גורי:

ואין לגביו כל סייג בענין זה.

אשר להערתו של שר בן-צבי, הרי אני מסכים לו בהחלט. אני חושב שכל זמן שלא קבענו את הסונח "חוק ההגירה" יש להפנע משימוש בטלה "הגיר". ואז אמר לכתב: "שר העליה רשאי לתת אשרת כניסה לישראל, למי שבקש להשתקע בה".

י. ספיר:
יוצא; איפוא, לפי הצעה זו שהוא מקבל
"אשרת כניטה" כשהוא רוצה לבוא להשתקע
בארץ. לי נדמה ש"אשרת כניטה" מכוונת לכך כשהוא עובר את הגבול.

י. קיי:
מנהל משרד העליה
מר ספיר צודק בהערתו ביחס לסמכויות
הכלת מוגבלות של שר העליה. לפי
החוק יש לו הסמכות לתת אשרות ביטה ל-1/2 מליון זרים, או למנוע את
כניטתם של אלה המבקשים לעשות זאת. ז.א. איש לא יוכל להתבטט על בסיסי
סטטיים בחוק שלפיו הוא יוכל לבקש אשרת כניטה. אצל הבריטים היתה, למשל
קווליפיקציה של 1000 ל"י, או בעל מקצוע וכד'. ואני הייתי מציע להוסיף
פסקה כמו: אם שר העליה חושב שנוכחותו בארץ תהיה לתועלת המדינה,
או - במקרים הוטנטריים.

לאמיתו של דבר, אני הייתי מעדיף להיאמר
את הניטוח כמו שהוא כאן, כדי שהשר ידע את האחריות הפוטלת עליו, אבל
אם החברים יעמדו על כך, שיש לשים סייגים לסמכויותיו של השר, הייתי
מציע את שני הסייגים הבאים: (א) אם נוכחותו בארץ היא לתועלת המדינה;
(ב) מטעמים הוטנטריים.

י. גורי:
האם אפשר יהיה לצאת מן הקושי הזה
באם נקבע שהממשלה מחליטה מדי פעם
בפעם, לכמה אנשים היא יפוצלה לתת אשרות כניטה? אני מסער לעצמי שישראל
יכולה ליהפך למרכז משיכה לא-רק ליהודים; לערבים בודאי, אבל גם ללא-
ערבים. הארץ לא תהיה פתוחה, כי סוף סוף אנו ארץ קטנה, ואנו נצטרך
לעשות מה שעושה כל מדינה - לקבוע סייגים. והסייג יהיה - "מכסה"
אני מציע זאת לשיקול דעת החברים.

היו"ר ז. וורהפטיג:
מר פראי מציע לאחד את סעיפים 7.6.4.3.
אני, לעומת זאת, הייתי מציע לאחד
את כל הסעיפים הדנים באשרות-כניטה, ובטעמי אני את כל רשיונות-הישיבה.

כן אינני מקבל את הצעתו של מר גורי
בענין "המכסה". המכסה היא ל"פלוס" ולא ל"מינוס", ואני סבור, כי בשנים
הקרובות, לא נוכל להיות ארץ הגירה גדולה, כי יש לנו כל-כך הרבה
עולים חדשים שאנו צריכים לקלוט אותם, ונדמה לי שב-10 או 20 הינים
הקרובות לא נוכל ליהפך לארץ הגירה. לכן הייתי מציע את ההצעה הבאה:

"לא יכנס אדם לישראל אלא לפי אשרת ביטה הניתנת ע"י
שר העליה, ואלה תהיינה האשרות:

(א) אשרת לישיבת קבע, כאשר כניסת האדם תהיה לתועלת
המדינה, או מטעמים אנוסיים;

- (ב) אשרת מעבר;
- (ג) אשרת ביקור;
- (ד) אשרת לישיבה זמנית.

י. גורי:
במקום הניטוח "מטעמים הוטנטריים"
הייתי מציע לומר: "או מטעמים אחרים"
המצדיקים התחטבות מיוחדת.

ד"ר ירינו:
ממשרד המשפטים
יש פה שתי שאלות: קודם כל ענין המכסה
של החוק בצדף הסעיפים. הצעת חוק זו
איננה ההצעה הראשונה. היו הרבה הצעות
לפני כן ונכל פעם החוק הולך וקטן. חוק העליה המנדטורי היה בערך
פי חמש או שש יותר ארוך מהחוק הזה. אני סוברה להודות שאני עוד לא
מבין את כל ההבדלים הדקים בחוק בענין אשרות כניטה ורשיונות ישיבה.
ומשום כך אני מקבל בנדיבות, במידה שמשרד העליה לא יראה בזה תטבוכת יותר
מדי גדולה, לרכז את כל הדברים האלה ולדבר במרוכז על: אשרות כניטה
למיניהן; ועל רשיונות-ישיבה למיניהם.

ד"ר ידיון:

אני גם יכול לתאר לי שכל הפרק הראשון יפול בכלל, כי יטפיק בהחלט אם באיזה מקום של החוק נאמר שכל הענין הזה, כלומר כל החוק הזה אינו חל על עולים לפי חוק השבות:

אני מוכן להציע להגיש לוועדה עבוד הנוסח לפרטיו.

בענין היקול הדעת של שר הפנים, והסמכויות שניתנו לו לפי חוק זה, עלי להעיר, כי היו לנו הצעות יזומות בקשר לנקודה זו. הציעו קטלוגים מפורטים עם ניסוחים כלליים לפי אפשר לתת אשרות כניסה ולמי לא, אבל לבסוף הגענו למסקנה לא להציע שום דבר. ואני חוזר על הצעה זו עכשיו, כי אני חושב שמלים כגון: "לתועלת המדינה" או "התחשבות במסיבות מיוחדות" לא יתנו לשר העליה כלום, אם לא יחליטו מה זה תועלת המדינה, ואם השר לא יידע מה הן המסיבות המיוחדות שהוא צריך להתחשב בהן. אני מציע להשאיר לפי שעה את הענין בצורה זו. לעת עתה אין סכנה שאיזה שר עליה יכניס מאות אלפי לוי יהודים לארץ. אם הכנסת תראה במסך שנים - כעבור תקופה ארוכה - שיש צורך לקבוע מייגים בסובן זה - היא תוכל לתקן את החוק.

ועוד ברצוני להוסיף. אם באמת נכנס לענין של טיוב הסמכות של שר העליה ומסמכים הומאניטריים - הרי אינני רואה כל אפשרות שלא להכנס לענין של אזיל - מקום מקלט. אני מבין שזכות המקלט איננה שייכת לחוק הנידון. אבל אם מדובר על סוג מסויים של אנשים שהם שר העליה צריך להתחשב ולאפשר להם להכנס לארץ - לא נוכל להטעם סדיון בענין זכות המקלט.

מסיבות אלה אני מציע להשאיר את החוק בצורה שהיא, כי לעת עתה אין סכנה לכך שיתנו אשרות כניסה לארץ ללא יהודים במסדי גדולים מאוד.

י. טפיר: לפי הנוסח הזה אנו מכריזים כלפי כל העולם בפרינציפ שכל אדם יכול לעלות הנה ולהשתקע בארץ.

אני מציע כמו כן שנוי סדר המבנה של הפרקים בחוק זה, אני מציע את הסדר דלקמן: קודם כל הפרק בדבר שהייה זמנית, ואחר-כך יבוא הפרק בדבר ישיבת קבע.

י. קליבנוב: הערה כללית: אני חושב ששר ידיון צדק בהחלט בגישתו לענין. אני חושב שאנו ספריזים מאוד בהיקף החוק הזה. אי אפשר להורות חוק זה לחוק ההגירה בארצות אחרות. בסדירות אחרות ישנה פרובלמה של אנשים זרים שאינם במסדים גדולים ורוצים להשתקע במדינה, בה בשעה שאצלנו כרגע הפרובלמה הזאת איננה קיימת. הרבוי האחד הקיים - הוא רבוי שהודים. כל החוק הזה הוא בעצם חוק נתינת רסיונות לאנשים שאינם יהודים, לשם שהייה בארץ באופן זמני. ההשתקעות בארץ של אנשים אלה - זהו רק מספר קטן מאותם האנשים שיבואו לבקר בארץ, ואלה יהיו רק מקרים בודדים. מסוים כך, מטרת החוק היא רק לעשות איזו שהיא רגולציה באיזה אופן תינתן הויזה לאנשים שירצו לשהות בארץ זמן קצר, ולפיכך אינני רואה מדוע אנו צריכים לחסום מפני נתינת רשות לשר העליה כיצד לתת את הויזות האלה, כי בדרך כלל בענין כזה אין עדיין שום קוטרם ולא חוקים. להפך, אבל אומר שהגישת הזאת היום היא ברורה ומסוטה, ולא כדאי להכנסת לכל הפרטים ולהגביל את שר העליה בענין זה.

י. בן-צבי: חוק השבות יתן לנו כמנחים אלף איש, וכל השאר יהיו בודדי רק תיירים שחלק מהם ישתקע בארץ. זה יהיה אחוז קטן מאוד, ומסוים כך גם אני תומך בדעה הזאת שהובעה על ידי שר ידיון.

ועוד הערה: אחת הנקודות הרגישות שלנו זהו ענין העליה, ואם שר העליה יתחיל לעכב תיירים, או יתחיל לעכב עולים - תהיה זך נקודה רגישה מאוד, והענין יתחיל להציף את הארץ. מסוים כך אני חושב שההגדרה הזו ספפיקה, ולעת עתה אין לנו צורך לשנותה.

טפ/רב

היו"ר ז. ורהפטיג: ההגבלה שהוצעה כאן; לא הוצעה לגבי אשרות כניסת חייזרים, אלא לאשרות לישיבת קבע. כלומר: מתי שר העליה יכול לתת אשרת קבע ומתי אינו יכול.

המונח אשרת-טהגר בטעיף 3, כוונתו לאשרת-קבע.

אני מציע שאנו נסכם כי נטמור את הערותינו ליועץ המשפטי ולמר שי, ועל סמך הערות אלה ינסחו סהדל את החוק. בעיקר יש לקיים שני פרינציפלים: 1) לתת הוראה כללית בדבר הגדרה או הגבלה באיזו סוגרת שר העליה צריך לתת אשרת קבע; 2) לרכז בטעיף אחד את כל ענייני אשרות הכניסה, ובטעיף נבי את כל ענייני רשיונות הישיבה.

י. שי: אני רוצה להזהיר מפני צמצום-יתר של טעיפים. סנהל משרד העליה ולא הייתי מציע לצרף את כל העניינים של אשרות כניסה או רשיונות ישיבה, כי הדבר מקשה מאוד על ההוצאה לפועל של החוק על ידי משרד העליה, וגם מבחינה ציבורית כללית. יש להטנע בחלט טצמצום טופרוז של העניינים, כי כל צמצום עלול לפגוע בייעילות העבודה.

י. טפיר: אני מציע שהפרק הראשון של החוק ידון בישיבה זמנית, הפרק השני - בחוזרים ובני משפחתם; הפרק השלישי - בישיבת קבע. כלומר: בלך טן הקל אל הכבד.

היו"ר ז. ורהפטיג: נתקבלו אם כן שלשה דברים:

(א) ביחס לאשרות קבע צריכה להיות הגדרה באיזו סוגרת אפשר לתת אשרות אלה, כלומר לציין את הטייגים.

(ב) לרכז את כל אשרות הכניסה בטעיף אחד, נאמ רשיונות הישיבה בטעיף שני.

(ג) הניסוח ייעשה על ידי שר ידיו ומר שי. בענין הכנסת טייגים ביחס לאשרות קבע, תהיה הטחזיגות לשר המשפטים.
ד"ר ירון: משרד המשפטים

ט ע י פ 4:

י. בן-צבי: נאמר כאן: "מי שבא לישראל שלא על פי אשרת-טהגר". אם, נביח, יהודי ברח מהלבנון והגיע לגבול הארץ, והוא אומר: ברחתי מהלבנון, אבל אני רוצה לנטוע לאסריקה, כי יש לי שם בנים. האם תינתן לו אשרת כניסה?

י. שי: ליהודי כזה תינתן אשרת ביקור. סנהל משרד הפנים

היו"ר ז. ורהפטיג: נדמה לי שיש לבטא רעיון שיש אפשרות לשר הפנים לתת כל אשרות, מחוץ לאשרות ישיבת קבע, ובעיקר אשרות ביקור ואשרות טעבר, אפילו לאנשים שנמצאים בארץ שלא כחוק. אשרת-קבע תינתן רק לאדם שנמצא בארץ כחוק. אם פליט הגיע לארץ שלא כחוק, תינתן לו קודם אשרת ביקור - ואז הוא נמצא כבר כחוק, ואם ירצה להטאר - יגיש בקשה לרשיון קבע. כוונתי שיהיו בתהליך זה שני הסלבים. (ביחס ליהודים קיים חוק השבות, ועל סמך חוק זה יוכל הפליט היהודי להטאר בארץ, אבל לגבי שא יהודי, יש לקיים את שני הסלבים).

בטעיף 4 יש לתקן: במקום הטלים - מי שבא לישראל שלא על פי אשרת קבע, יהיה כתוב: מי שבא לישראל שלא על פי אשרת קבע.

סעיף 5

סעיף זה טיותר בהחלט. אם הוא רוצה להיות אזרח או לא רוצה - אין זה ענין לחוק זה

היו"ר ז. ורהפטיג:

אלא לחוק האזרחות.

אני מסכים בהחלט לכך, אולם סלבד זה יש עוד ניסוק אחד. אין אנו יכולים בשלב זה של הדיונים, כאשר הכנסת טרם אשרה את חוק האזרחות, להשאיר את הסעיף הזה כאן.

י. גורי:

החלטה: הוחלט למחוק את סעיף 5.

בניח, מקרה ליהודי בא לארץ בתור תייר, אנו ליטיבה זמנית, ורק אחר-כך ביקש זכות להיתקע כאן. האם התאזרחות אינה חלה עליו לפי חוק השבות?

י. ספיר:

חוק השבות נותן אפשרות גם לתייר להרשם כעולה, אבל זה אינו מחייב אותו להיות אזרח.

י. שי:
מנהל ספרד העליה

סעיף 6

במקום הלם של הסעיף: "אשרות זמניות", יהיה הלם: "אשרות לשהייה זמנית".

י. שי:

מנהל ספרד העליה

הדבר היחידי שאנו יכולים לדון עליו בטעיף זה, זהו בדבר התקופות של שלשה ימים, שלשה

היו"ר ז. ורהפטיג:

חדשים ושבועיים.

אני חושב שבנותים לאשרה ליטיבה זמנית, זהו זמן ארוך מדי. בארצות אחרות הסכטיסום הוא רק שנה אחת. אני יודע למשל כי בצרפת, נותנים קודם שיה חדשים, אחר-כך מאריכים לשנה - וזהו הסכטיסום. מי שמקבל לשלש שנים - על כך יש כבר צו התאזרחות.

ס. טנה:

אין אנו צריכים להיות בענין זה יותר ליבראליים. הסעיף מדבר על אלה שבאו ארצה אבל לכתחילה לא היתה להם כוונה להשאיר כאן. אם ברצונם להאריך את ליטיבתם הזמנית - יוכלו שר העליה לעשות זאת, ואין צורך לקבוע מראש ימים, אפשר לצמצם עד שנה.

י. גורי:

האם שלשה ימים לאשרת מעבר זהו זמן מספיק?

היו"ר ז. ורהפטיג:

באסריקה נותנים 14 יום, אבל זוהי ארץ גדולה מאוד. ארצנו היא כל כך קטנה שמספיקים שלשה ימים לאשרת מעבר.

י. שי:

מנהל ספרד העליה

אני מציע להאריך את הזמן ביחס לאשרת מעבר.

היו"ר ז. ורהפטיג:

ענין גודל הסדינה, אינו משפיע כאן. אם האדם צריך לחכות לאוירון או לאניה - גודל הסדינה אינו משפיע. אני מציע לתת לפחות 6 ימים.

ס. טנה:

סעיף 7 (א) נותן אפשרות לשר להאריך את המועד, והוא יוכל להאריך מסלטה ימים לשבעה ימים.

י. שי:

מנהל ספרד העליה

י. שי:

מתוך אנטיון שלנו, נוכחנו לדעת כי שלשה ימים סכסכים כ-99% מהמקרים. אפשר לקבוע אולי אשרת מעבר - עד 5 ימים.

החלטה: אשרת מעבר תנתן ל-5 ימים במקום שלשה ימים.

מה שנוגע לענין ביקור ארעי, אזי, כאשר אביה חובה בחוץ, ואנשים רוצים לבקר בארץ יום או יומים - לפי הנוהג הקיים בכל מקום, משאירים את הדרכון אצל פקיד המדינה במקום או בידי רב החובל. זהו דבר מקובל, ואם אנו מעונינים בתנועת תיירים - יש לתת הקלות בנידון זה. כאשר אדם, אגב חניה של אביה בנמל רוצה לבקר בארץ יום או יומיים, אין להכביד עליו בקבלת אשרה, וגם אנו איננו מקפידים על כך. זהו נוהג בין-לאומי, וכל המדינות נוהגות אדיבות בענין זה, ואין אנו רוצים להיות שונים.

אשר לאשרת ישיבה זמנית, באמת התכוונו בעיקר לשני סוגים: (א) לעובדים זמניים (מומחים מחוץ לארץ); (ב) לתלמידים. לתלמידים אין טעם לתת פחות מאשר שנתיים.

החלטה: הוחלט להשאיר אשרה לישיבה זמנית - עד שנתיים.

ס ע י ף 7

י. שי: 5
מנהל משרד העליה
סעיף 7 ינוסח כך: "מי שבא לישראל על פי אשרה שניתנה לפי סעיף 6..."

היו"ר ז. וורהפטיג:
סעיף זה מדבר על העברה מאשרה לאשרה. כמובן, שמי שיעבור מאשרת ביקור לאשרה לישיבה זמנית - הזמן שינתן לו יהיה רק עד שנתיים.

(הריון בחוק יסתיים בשבוע הבא).

י. גורי:
לסדר הישיבה: אני מציע כי בשבוע הבא הנושא הראשון לסדר היום יהיה סיכום סקירת סר הפנים.

דבר שני, בדצוני להכניס שאילתא ומבקש באמצעות היושב ראש להעבירה לסר הפנים. בסקירתו נשאל סר הפנים בנוגע לסיפוחים לפתח תקוה. הוא הליב שהוא דחה את הספוחים של פתח תקוה עד לאחר הבחירות. הבחירות התקיימו ב-14 בנובמבר, ואנו כבר עומדים היום כחדשים וחצי לאחר הבחירות. אני שואל את סר הפנים למה לא יבצע את הרחבת איזור השיפוט של פתח-תקוה (נוה עוז, פאג'ה ועוד). אני מבקש להעביר את השאילתא לסר הפנים על מנת שנוכל לקבל עליה תשובה בישיבה הבאה.

היו"ר ז. וורהפטיג:
סדר היום לישיבה הבאה יקבע כך:
(א) סיכום על סקירת סר הפנים;
(ב) סיכום בעניני המסורה;
(ג) חוק ההגירה;
(ד) תיקון לחוק פקודת העיריות של א.כהן וז. וורהפטיג;
(ה) תאונות בדרכים.